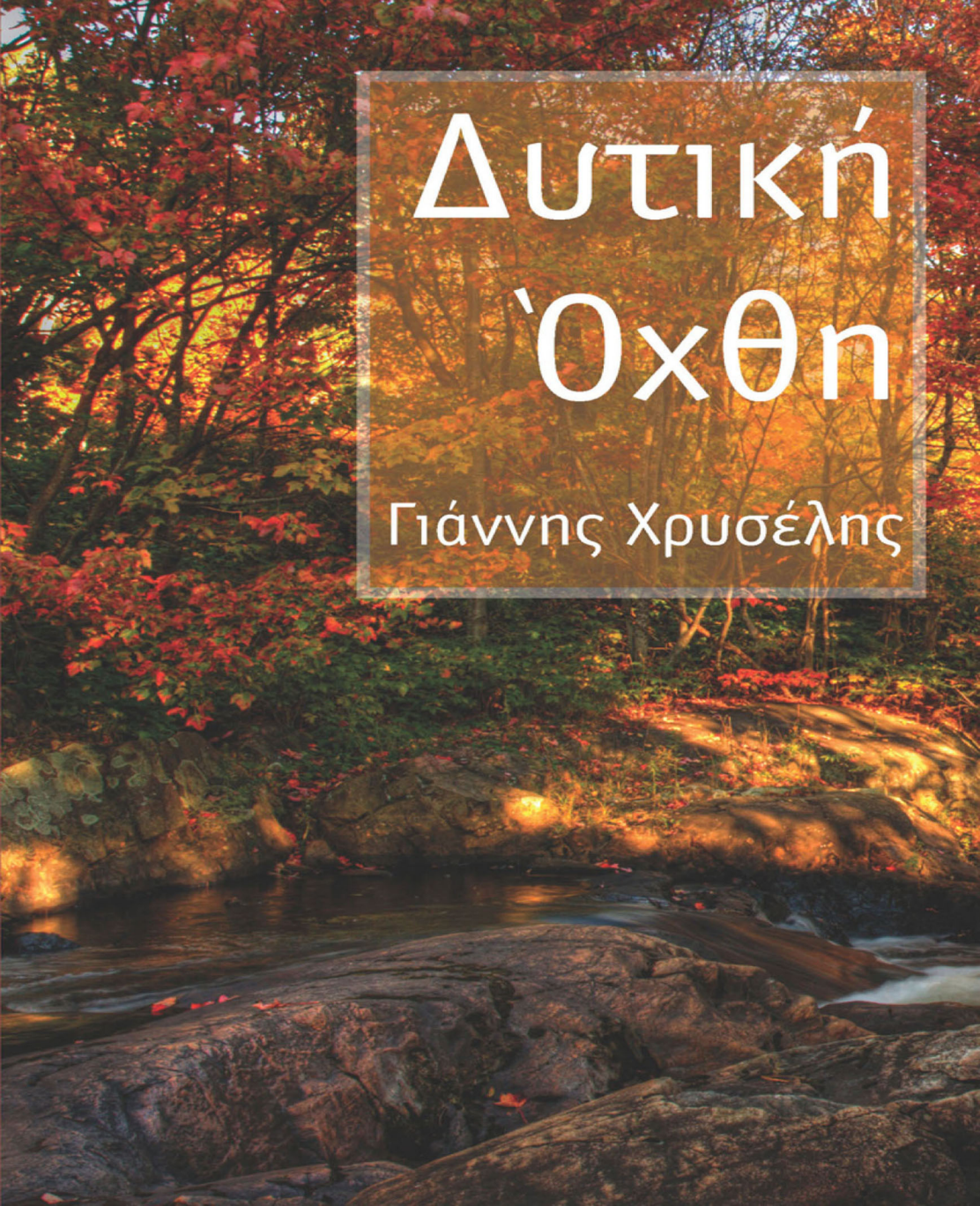

Δυτική Ὀχθη

Γιάννης Χρυσέλης

ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ

Γιάννης Χρυσέλης

ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ

Συγγραφέας: Γιάννης Χρυσέλης

Υπεύθυνη Παραγωγής: Φωτεινή Σασσάλου

Επιμέλεια Κειμένου: Ελένη Καραθανάση

Σελιδοποίηση: Χρήστος Σουγιούλ

Σχεδιασμός Εξωφύλλου: Χαρά Αμβράζη

© Copyright 2012, Γιάννης Χρυσέλης

Ψηφιακή έκδοση Οκτώβριος 2012

ISBN 13: 978-960-387-974-9

myedition.gr

Δέφνερ 3 & Τιμολέοντος 8, 116 36 Αθήνα

τηλ.: 210 9212244 | fax: 210 9212234

www.myedition.gr | e-mail: info@myedition.gr

facebook.com/myedition.gr

Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο, μέσο και μέθοδο αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, μετάφραση, διασκευή, θέση σε κυκλοφορία και η εν γένει πάσης φύσεως χρήση και εκμετάλλευση του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμηματικά σύμφωνα με τις διατάξεις της υπάρχουσας νομοθεσίας περί προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας.

Για την παραγωγή και την εκτύπωση του παρόντος συγγράμματος κατεβλήθη κάθε δυνατή προσπάθεια δημιουργίας ενός άριτου προϊόντος. Ως εκ τούτου, ο εκδότης και ο συγγραφέας ουδεμία ευθύνη φέρουν για τυχόν λάθη ή παραλείψεις του περιεχομένου του.

ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ

Γιάννης Χρυσέλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ «ΑΡΓΑΣΤΗΡΙ» ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ	1
ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗΣ ΝΥΧΤΑ	7
Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ	15
ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑ	23
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΩΝ	37
ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	61
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΩΝ ΤΕΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ	73
ΤΟ ΞΥΛΙΝΟ ΠΟΔΑΡΙ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ ΜΑΣ	85
ΜΙΑ ΣΥΝΝΕΦΙΑΣΜΕΝΗ ΜΕΡΑ	103
ΕΝΑΣ «ΑΓΓΕΛΟΣ» ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	109
ΜΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΝΗ ΠΡΑΞΗ	121
ΕΝΑΣ ΟΚΤΑΧΡΟΝΟΣ ΣΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	143
ΤΟ ΞΥΛΟ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ	151
Η ΑΥΛΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	189
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ	199
ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	209
ΑΠΟ ΦΥΛΑΚΗ ΣΕ ΦΥΛΑΚΗ	219
ΜΝΗΜΕΣ	237
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	253
ΜΙΚΡΟΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ	289

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ήμουν σαράντα χρονών όταν πέθανε η μητέρα μου· θα έλεγα σε καλή ηλικία για να αντιμετωπίσω με επιτυχία ένα τόσο οδυνηρό γεγονός. Είχαν περάσει δεκαοχτώ χρόνια από τότε που είχα φύγει από τη στέγη και τη σκέπη των γονέων μου και είχα δημιουργήσει τη δική μου οικογένεια. Υπήρχε, όσο να πεις, μια απόσταση που μας χώριζε. Πρέπει να πω όμως ότι πολύ μου κακοφάνηκε, όχι τόσο γιατί πέθανε, αλλά επειδή δεν έπρεπε να πεθάνει τώρα. Ήθελα να ζήσει λίγο ακόμη, να ζήσει περισσότερες ευχάριστες στιγμές και να πεθάνει –αν έπρεπε να πεθάνει– χαρούμενη, γελαστή και χορτασμένη από ευτυχία και ικανοποίηση.

Η μητέρα μου απέκτησε πέντε παιδιά, κόρη δεν έκανε. Είτε γιατί δεν ήξερε είτε γιατί έπαψε να προσπαθεί. Ευτυχώς! Ευτυχώς για την κοπέλα· γιατί μια υπηρέτρια θα γινόταν κι εκείνη σ' ένα σπιτικό στο οποίο πάντα υπήρχαν, το λιγότερο, εννιά άνθρωποι για να το κάνουν άνω κάτω.

Στην επταμελή μας οικογένεια θα πρέπει να προσθέσουμε τον παππού μας, τον Φώτη (τον αποκαλούμενο Φωτάκη), και τη γιαγιά μας, την Καλλιόπη (την αποκαλούμενη Καλλίτσα). Τον πατέρα μου, τον Μιλτιάδη, τον φωνάζανε Μέλτη, τη δε μητέρα μου Σοφία, έτσι όπως τη

βρήκανε. Βέβαια, πολλές φορές κάποιои από το σόι τη φωνάζανε Σουφιά, αλλά αυτό συνέβαινε μόνο όταν ήθελαν να τη μειώσουν ή να την κοροϊδέψουν. Ορισμένες φορές με αποκαλούσαν κι εμένα Σουφιά· κι αυτό γιατί από όλα της τα παιδιά εγώ ήμουν αυτός που της έμοιαζε περισσότερο στο πρόσωπο. Τα υπόλοιπα είχαν πάρει από τον πατέρα τους.

Το πώς άντεξε εκείνη η μητέρα μας όλα αυτά τα χρόνια, είναι ένα θαύμα. Δεν έκανε τίποτα άλλο στη ζωή της από το να μας συγυρίζει, να μας μαγειρεύει, να μας συμβουλεύει και να μας «ξεσκατώνει», όπως πολύ πετυχημένα έλεγε η ίδια.

Πέντε αγόρια σ' ένα σπίτι. Φανταστείτε, δεν υπήρχε η δυνατότητα να ησυχάσει ποτέ κανείς εκεί μέσα. Η μητέρα μας είχε στερηθεί ακόμη και τον μεσημεριανό της ύπνο, λόγω της φασαρίας που κάναμε. «Ησυχία», φώναζε η μαμά. Απόλυτη σιγή στο σπίτι για ένα λεπτό. Κατόπιν ψίθυροι, χαμηλόφωνες συζητήσεις, χαχανητά, γέλια, φωνές, κραυγές και μετά τσακωμοί. «Ησυχία θα 'ρθω μέσα», φώναζε η δυστυχισμένη εκείνη ύπαρξη καθώς την ξυπνούσαμε κάθε λίγο, «ησυχία θα 'ρθω μέσα και θα φάτε ξύλο». Ξανά απόλυτη σιγή στο σπίτι· και ξανά γέλια και ξανά κραυγές και ξανά τσακωμοί. Κι αφού αναγκάζοταν να μας τις βρέξει, και μετά από το κλάμα εμείς κοιμόμασταν σαν τα αρνάκια, εκείνη είχε συγχυστεί τόσο πολύ που δεν μπορούσε πια να κοιμηθεί. Δεν ήταν ούτε

μία ούτε δύο οι ημέρες που επαναλαμβανόταν αυτή η σκηνή, ήταν χρόνια ολόκληρα.

Βέβαια, εκείνος που την αποτρέλaine μέρα με την ημέρα ήταν ο «μπαμπάς μας» ο Φωτάκης (έτσι τον αποκαλούσε η γιαγιά), ο οποίος για μια δεκαετία περίπου διέμενε μαζί μας· εκείνος και η γιαγιά, η Καλλίτσα. Ο Θεός να τον συγχωρέσει, ο Θεός να συγχωρέσει κι εμένα, αλλά θα το πω, τέτοιον διάλογο δεν ξανασυνάντησα στη ζωή μου. Φίλαυτος, φιλάργυρος, βλάσφημος, αχάριστος, άσπλαχνος. Δηλαδή, ένας άξιος εκπρόσωπος των «εσχάτων ημερών». Δεν ήταν πάντα κακός, υπήρχαν και εκλάμψεις καρποφορίας των καρπών του πνεύματος επάνω του, αλλά τις περισσότερες φορές γινόταν ανυπόφορος. Έμπαινε ο διάλογος μέσα του, όπως έλεγε και ο κύριος Δαπέργολας, ο Κεφαλονίτης.

Η γιαγιά: «Ό,τι πει ο μπαμπάς μας».

Ο πατέρας: «Μην τον συνερίζετε, θα μας ακούσει η γειτονιά».

Η μαμά: έκλεγε στο πίσω δωμάτιο, το σκοτεινό. Μπροστά, στο δωμάτιο που έβλεπε στον δρόμο και στον ήλιο, έμεναν ο παππούς και η γιαγιά. Το σπίτι στο οποίο μέναμε ήταν στην οδό Κωνσταντινουπόλεως στην Ορεστιάδα. (Αν ακολουθούσες αυτό τον δρόμο προς βορρά και μετά τις Καστανιές προς ανατολάς, σε πήγαινε κατευθείαν στην Κωνσταντινούπολη, στο Φανάρι, στο Πατριαρχείο ή όπου, τέλος πάντων, ήθελες να πας.) Ήταν ένα

διώροφο κτίσμα τέσσερα επί οκτώ μέτρα περίπου, είχε ένα φαρδύ διάδρομο στο κέντρο με μια ξύλινη σκάλα που οδηγούσε στον όροφο και δύο δωμάτια, ένα αριστερά και ένα δεξιά. Το ίδιο και επάνω. Τον επάνω όροφο τον χρησιμοποιούσαμε εμείς, τα παιδιά, ως υπνοδωμάτια και κάτω έμενε ο παππούς με τη γιαγιά.

Πίσω από αυτό το διώροφο χτίζαμε κατά καιρούς επιπλέον δωμάτια. Μία κουζίνα, ένα μπάνιο, ένα υπνοδωμάτιο, δεύτερο υπνοδωμάτιο, ένα μεγάλο σαλόνι, μία τζαμαρία στο τέλος του κεντρικού διαδρόμου και στο βάθος ο κήπος και μία τουαλέτα τουρκικού τύπου (μία τρύπα στο πάτωμα πάνω από τον βόθρο), στην οποία αργότερα τοποθετήσαμε μια λεκάνη. Ήταν ο γνωστός «απόπατος», όπως τον αποκαλούσαν ο παππούς και η γιαγιά και που εμείς τον ξέραμε ως αποχωρητήριο ή καμπινέ.

Όσο μεγάλωνε η οικογένεια, τόσο μεγάλωνε και το σπίτι μας και επεκτεινόταν προς τα πίσω. Και πάντα το υπνοδωμάτιο της μαμάς και του μπαμπά μετακινούνταν κι αυτό προς τα πίσω, γιατί οι γονείς μας ήθελαν να χαρίσουν τα καλύτερα δωμάτια σ' εμάς, στον παππού και στη γιαγιά. Κι εγώ επίσης χρειάστηκε να αλλάξω τρεις φορές υπνοδωμάτιο σ' εκείνο το σπίτι.

Πρέπει να τονίσω όμως ότι επρόκειτο για ένα πολύ φιλόξενο σπιτικό. Οι γονείς μου, αν και ήταν φτωχοί άνθρωποι, ήταν πολύ γενναιόδωροι και φιλόξενοι. Εκτός από τους εννιά μόνιμους κατοίκους αυτού του σπιτιού,

πάντα θα συναντούσες μέσα και κάποιον φίλο, ή γείτονα,
ή γνωστό, ή ακόμη και κάποιον τελείως ξένο και άγνωστο,
αρκεί να ήταν «αδελφός» και επομένως ακίνδυνος.